

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ULUSLARARASI KOMBİNE YÜK TAŞIMACILIĞI
ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle “Akit Taraflar” olarak adlandırılacaktır),

Uluslararası yük taşımacılığının kolaylaştırılmasını arzu ederek;

Akit Taraflar arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilip desteklenmesinde, uluslararası kombine taşımacılık alanındaki işbirliğinin önemli bir koşul olduğunu dikkate alarak;

Taşmacılıkta, ekonomik, sosyal ve çevresel açılarından kabul edilebilir yeni alternatiflerin oluşturulması amacıyla ve çevrenin korunmasını da göz önünde bulundurarak; karayolunun yanı sıra çağdaş demiryolu ve denizyolu taşımacılık sisteminin geliştirilmesinin önemini farkında olarak;

Kombine taşımacılık sisteminin, uluslararası yük taşımacılığını kolaylaştırmak için yüksek potansiyel ve kapasiteye sahip olduğuna inanarak;

Uluslararası yük taşımacılığını ilgilendiren uluslararası anlaşmaları temel olarak,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

**Madde 1
Anlaşma Kapsamı**

(1) İşbu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin ülkesinde kayıtlı taşımacılar tarafından, çıkış veya varış noktaları ülkesinin hudutları içinde bulunan Akit Taraflar arasında ve onların ülkesi üzerinden transitle demiryolu, denizyolu ve/veya karayolu ile gerçekleştirilecek uluslararası kombine yük taşımacılığı alanında uygulanacaktır.

(2) İşbu Anlaşma, Akit Tarafların taraf oldukları diğer uluslararası anlaşmalarдан doğan hak ve sorumluluklarını etkilemeyecektir.

Madde 2

Tanımlar

İşbu Anlaşma'nın amaçlarıyla ilgili belirtilen terimler aşağıdaki anlamları ifade ederler:

- a) **Intermodal yük taşımacılığı**- yüklerin aynı taşıma birimi veya vasıtası ile elleçlenmeden, birden fazla taşıma türü kullanılarak ardışık olarak taşınmasıdır.
- b) **Kombine yük taşımacılığı**- Intermodal taşımacılığın büyük bölümünün demiryolu veya denizyolu ile gerçekleştirildiği, başlangıç ve bitiş ayaklarında karayolunun olabildiğince kısa kullanıldığı bir taşıma sistemidir.
- c) **Karayolu taşıma aracı**- yüklerin karayoluyla taşınması için yapılmış veya tasarlanmış ve Akit Taraflardan birinin ülkesinde kayıtlı herhangi bir motorlu veya motorsuz taşıt aracıdır. Araç veya çekicinin Akit Taraflardan birinin hudutları içinde kayıtlı römork veya yarı römork ile birleştirilmesi, yani "kombine taşıt aracı" da karayolu taşıt aracı olarak kabul edilmektedir;
- d) **Intermodal/Kombine taşımacılık yükleme birimi**- intermodal taşımacılık için uygun olan her türlü konteyner (uzunluğu 20 fitten az olmamak kaydıyla), hareketli kasa (swap body) intermodal taşımacılık için uygun yarı römork veya römork, yük kamyonu veya vagondur.
- e) **Kombine yük terminali**- taşımacılık modunun değiştirilebildiği demiryolu şebekesi veya iç suyolu/deniz limanı sahasıdır.
- f) **Kombine yük terminaline/terminalinden yapılacak olan taşımacılık**- intermodal/Kombine taşımacılık yükleme biriminin sınır geçiş noktasından veya Akit Taraflarının birinin toprağı üzerindeki sevk noktasından güzergâh üzerindeki en yakın demiryolu terminaline veya limanına ve bir demiryolu terminalinden veya limanından güzergâh üzerindeki en yakın sınır geçiş noktasında veya yüklerin varış noktasına olan yolculuğunun karayolu ayağı ile yapılmasıdır.
- g) **Refakatli kombine taşımacılık**- sürücü tarafından refakat edilen karayolu taşıma araçlarının, diğer taşımacılık modu araçlarını kullanarak taşınmasıdır.
- h) **Refakatsız kombine taşımacılık**- sürücü tarafından refakat edilmeyen karayolu taşıma araçlarının, diğer taşımacılık modu araçlarını kullanarak

taşınmasıdır.

- i) **İzin-** Taraflardan birinin karayolu aracına, diğer Tarafın ülkesine giriş/ülkesinden çıkış yapmasına veya Tarafların ülkeleri üzerinden transit geçişine yetki sağlayan belgedir.
- j) **Özel İzin-** büyük boyutlarda, ağır taşit araçlarıyla taşımaları gerçekleştirmeye, aynı zamanda taşimanın gerçekleştirildiği Tarafın ülkesinde mevzuata uygun olarak tehlikeli yükün taşınmasına yetki tanıyan belgedir.
- k) **Muafiyet Izni-** kombine taşımacılıktan yararlanılması sonucunda yol vergisi/rüsumu/yol geçiş ücreti ödemeden yüklerin taşınmasına imkân veren “İzin” belgesidir.
- l) **Akit Taraf Hudutları-** Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin hudutlarıdır.
- m) **Karma Komisyon-** İşbu Anlaşma'nın 8. maddesine uygun olarak, tesis edilen “Uluslararası Kombine Taşamacılık Karma Komisyonu” dur.
- n) **Taşımacı** - Akit Taraflardan birinin ülkesinin hudutları içinde kayıtlı olan ve kayıtlı bulunduğu ülkede yürürlükte olan milli mevzuata ve yasalara uygun olarak kiralamak suretiyle, bedeli ödenilerek veya öz kaynaklarıyla uluslararası yolcu ve yük taşımalarını gerçekleştirmek hakkına sahip olan herhangi gerçek veya tüzel kişidir.
- o) **Taşıma araçlarının maksimum ağırlığı-** taşıma araçlarının yüklü veya yüksüz izin verilen ağırlığıdır.

Madde 3 **Yetkili Merciler**

İş bu Anlaşma'da, Akit Tarafların yetkili mercileri şunlardır:

- Türkiye tarafından, “Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı”
- Azerbaycan tarafından, “Azerbaycan Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı”

Madde 4

Refakatli Kombine Yük Taşımacılığı

(1) Akit Taraflardan birinin hudutları içinde kayıtlı taşıtlarla, sınır geçişlerinden veya Akit Taraflardan birinin hudutları içinde bulunan yükleme noktasından başlayarak hareket güzergâhından diğer Akit Tarafın hudutları içerisinde bulunan kombine yük terminaline kadar yüklerin taşınması engelsiz gerçekleştirilir ve Akit Tarafların yetkili mercilerince mutabakat sağlanan mesafe için taşıma araçları yol vergilerinden/yol geçiş ücretinden muaf tutulur.

(2) Bu maddenin birinci fikrasında belirtilen mesafe sınırının aşılması halinde, taşıma Akit Tarafların yetkili mercilerinin verdiği ilave izin esas alınarak gerçekleştirilir. Burada (söz konusu “İzin”de) ilgili yol vergisinin/yol geçiş ücretinin ödenmesi veya ödenmemesine dair ibarenin sadece kombine taşımaları kapsadığı ve sadece bu tür taşımalarda geçerli olduğu belirtilir.

(3) Yüklerin bu maddenin ikinci fikrasında belirtilen refakatli kombine taşımalarına verilen “muafiyet izni”的 türü ve sayısı Akit Taraflar arasında mütekabiliyet ilkesi uygulanarak, Karma Komisyon toplantılarında belirlenir.

(4) Yüklerin taşınmasına verilen “muafiyet izni”, her yıl için Karma Komisyon toplantılarında müzakere edilir ve mutabakata varılır. Muafiyet izni hususunda yapılacak herhangi bir değişiklik, Akit Tarafların taşımamacılıkla ilgili talepleri göz önünde bulundurularak gerçekleştirilir.

(5) Akit Taraflar, uluslararası normlara uygun olarak, demiryolu platform vagonlarına yüklenmiş motorlu taşıtların taşınmasını gerçekleştirecek Ro-La trenlerinin sınır geçiş süresinin 30 dakikayı aşmamasına çalışacaklardır.

Madde 5

Refakatsız Kombine Yük Taşımacılığı

(1) İntermodal taşımamacılık biriminin Akit Taraflardan birinin hudutları içinde bulunan kombine yük terminalinden/terminaline taşınması sadece ilgili Akit Tarafın hudutları içinde kayıtlı karayolu taşıtlarıyla gerçekleştirilir.

(2) İntermodal taşımamacılık biriminin Akit Taraflardan birinin hudutları içinde bulunan intermodal terminalden/terminale taşınması, diğer Akit Tarafın ülkesinde kayıtlı karayolu taşıtlarıyla yapılması Akit Tarafın yetkili merciinin verdiği ilave izin esas alınarak gerçekleştirilebilir.

(3) Taşımacı, yük gönderen veya kombine taşımalarla ilgili şirket tarafından

yetkilendirildiği takdirde, terminalden/terminale refakatsız nakil sırasında taşımayı gerçekleştirebilir.

(4) Bu tür taşımacılık için kullanılabilecek kombine yük terminalleri Karma Komisyon toplantılarında belirlenir.

Madde 6 **Sınır Geçişleri**

(1) Uluslararası yüklerin kombine taşıma araçlarıyla taşınması sırasında, demiryolu taşımاسını gerçekleştiren trene veya gemiye yüklenmiş karayolu aracında, yürürlükte olan uluslararası talimatlara uygun olarak talep edilen diğer belgelerin yanısıra yüklerin kombine taşıma araçlarıyla taşınmasına yetki tanıyan izin belgesi de bulundurulmalıdır.

Kombine yük taşıma yetkisi veren belgeler her yolculuk sırasında araçta bulundurulmalı ve talep üzerine Akit Tarafın yetkili mercilerine sunulmalıdır.

Bu tür bir belgenin mevcut bulunmaması durumunda, taşıt izinsiz kabul edilir ve sınırdan geçiş engellenir.

“İzin” belgesinde, mevzuat dışında yapılan herhangi bir değişiklik veya düzenleme belgenin feshiyle sonuçlanır. Bu tür “İzin”ler, ilgili belgeler takdim edilerek geri alınmalıdır.

(2) Yüklerin refakatli kombine yük taşıtlarıyla taşınması sırasında sınır geçişlerinde yetkili merciler, 4 üncü maddenin birinci fikrasının hükümlerine uyulduğu takdirde, taşımacıya veya hizmet sunucusuna Akit Tarafların ülkesine giriş sırasında yüklerin kombine taşınmasını gerçekleştirmeye yetkisini onaylayan bir taşıma belgesi vereceklerdir. Akit Taraflardan birinin ülkesinden çıkış sırasında, yüklerin kombine taşınmasının gerçekleştirilmesini onaylayan ve Akit Taraflarca sunulan ilgili belgelerin (CIM-SMGS taşıma belgesi, fiş veya diğer belge) kullanılacak her türlü taşıma için araçta birer adet olarak bulundurulması zorunludur.

(3) Akit Taraflardan birinin Ülkesine giriş veya Ülkesinden çıkış yaparken yüklerin kombine taşımacılığını gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler ile taşıma araçları, taşınan yüklerle birlikte, Akit Tarafların milli mevzuatı hükümlerine uygun olarak, kontrol edilir.

(4) Taşımacı veya hizmet sunucusu ile ilgili personeli Akit Tarafların yürürlükte olan mevzuat ve talimatlarına uygun hareket ederler.

Madde 7

Kombine Yük Taşımacılığının Desteklenmesi ve Teşvikİ

(1) Akit Taraflar, akit tarafların demiryolu idari mercileri, liman otoriteleri, gemicilik şirketleri, taşımacılık firmaları ile kombine taşımacılık hizmeti sunanlar, söz konusu taşımacılık türünün üstünlüklerini dikkate alarak, kombine yük taşımacılığının teşvik edilmesi hususunda mutabakata varmışlardır. Uygulanacak teşvikler Karma Komisyon toplantısında kararlaştırılır.

(2) Akit Taraflar, kombine taşımacılık faaliyeti gerçekleştiren demiryolu, denizyolu, karayolu taşımacılık şirketleri ile kombine taşımacılık hizmeti sunanların teşvik edilmesine, rekabet düzeyi ile faaliyetlerin iyileştirilmesine, ayrıca refakatsız kombine taşımacılıktan yararlanılırken indirimli (teşvik edici) tarifelerin uygulanmasına destek sağlarlar.

(3) Akit Taraflar kombine taşımacılık altyapısının geliştirilmesinde, kendi demiryolu şirketlerine ve limanlarına destek ve yardım sağlayabilirler.

(4) Akit Taraflar ikili kombine yük taşımalarını kombine yük terminaline/terminalinden gerçekleştirirken Cumartesi, Pazar ve resmi bayram günlerinde uygulanan taşıma sınırlamalarının ortadan kaldırılması için gerekli çabayı gösterirler.

(5) Akit Taraflar kombine taşımaların başlangıç ve son ayaklarında 40 ft. boyutunda ISO konteyner taşıyan maksimum 44 ton ağırlıkta olan karayolu yük taşıtlarına uygun koşullar oluşturmaya çalışırlar.

(6) Akit Taraflar kombine yük taşımalarına dair belgelerde kontrollerin hızlandırılması için milli mevzuatla belirlenen işlemleri gerçekleştirirler.

(7) Akit Taraflar karşılıklı olarak işbirliği yürütür ve kombine taşımaların teşvik edilmesi için uygun koşulların oluşturulmasında birbirine yardım eder. Aynı zamanda ortak kullanılmakta olan güzergâhların geliştirilmesi için çalışmalar yaparlar.

Madde 8

İşbirliği ve Karma Komisyon

(1) Akit Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla yetkili merciler arasında her türlü faydalı bilginin karşılıklı paylaşımına yardımcı olurlar.

(2) Akit Taraflarca bu anlaşmanın yürütülmesi ve uygulanması konusunda görevli ve yetkili her iki tarafın temsilcilerinden müteşekkil bir Karma Komisyon oluşturulacaktır. Bu Komisyon, kombine taşımacılık sektör temsilcilerinin de yer aldığı iki Akit Taraf Hükümetinin temsilcilerinden oluşacaktır.

(3) Karma Komisyonun ilk Toplantısı, onay belgelerinin teatisinden sonraki 3 ay içinde gerçekleştirilecektir. Daha sonra, Karma Komisyon, Akit Taraflardan birinin talebi ile veya sırayla her yıl bir kez Tarafların her birinde toplanacaktır. Toplantı gündemi ev sahibi Akit Tarafça veya talep eden Tarafça toplantıdan en az iki hafta önce bildirilecektir.

(4) Karma Komisyon, bu Anlaşmanın yürütülmesi ve uygulanmasının yanı sıra, kombine taşımacılık alanında Akit Taraflar arasındaki bütün sorunların görüşülmesinden ve çözümlenmesine çalışmaktan sorumludur. Karma Komisyon işbu Anlaşmanın herhangi maddesinde değişiklik ve/veya eklemeler yapılmasıyla ilgili teklif ileri sürebilir.

Madde 9 İhlaller

(1) Akit Tarafın yetkili mercileri; taşımacı/taşımacılık hizmeti sunan veya onların personelinin, Akit Tarafın ülkesinde yürürlükte olan yasalar ile bu Anlaşma hükümlerinin ihlalinin tespiti durumunda, aşağıdaki işlemleri gerçekleştirmeye yetkisine sahiptirler:

- a) ihlali gerçekleştiren taşımacıyı, yürürlükte olan yasalara uyulmasının önemi hususunda uyarmak;
- b) ihlali gerçekleştiren taşımacıya—özel ve muafiyetli izinlerin verilmesini durdurmak
- c) taşımacı ve hizmet sunucusu tarafından ağır ihlal yapılması durumunda, taşıma yetki belgesini askıya almak veya bu faaliyetin gerçekleştirilmesini ilgili yasalar gereğince yasaklamak.

(2) Akit Tarafların yetkili mercileri ihlale ilişkin her türlü iş ve hakkında bilgi paylaşımında bulunurlar.

(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkra hükümleri, ülkesinde ihlalin gerçekleştiği Akit Tarafın ulusal mevzuatının uygulanmasını engellemez.

Madde 10 Bilgilerin Muhabafası

(1) Akit Taraflar, resmi istatistikî bilgi ve raporlar hariç, iş bu anlaşmanın düzenlediği konulara ilişkin her türlü veri ve bilginin üçüncü ülkelerle izinsiz paylaşılmasına karşı koruma tedbirini alacaklarını beyan ederler.

(2) Adli ve idari davaya konu olacak, suç ve soruşturma ile ilgili her türlü delil ve kanıtlar devlet makamlarına, savcılık ve mahkemeye sunulabilir. Bu veri ve bilginin paylaşılması, Akit Tarafların ilgili yetkili mercilerinin yazılı iznine tabiidir.

Madde 11 Mücbir Sebepler

Akit Taraflar, olağanüstü durumlarda veya kombine yük taşımacılığının 12 saatten fazla kesintiye uğraması durumunda, her türlü acil ortak eylemde bulunmayı kabul eder.

Madde 12 Ulusal Mevzuata Uygunluk

Akit Tarafın ülkesinde taşıma gerçekleştiren taşımacılar ve taşıma personeli, bu devletin ulusal mevzuatına uymalıdır.

Bu Anlaşmanın hükümleri Akit Tarafların milli güvenliğine zarar verebilecek transit taşımalarının sınırlanmasıyla ilgili önlemlerin alınmasını engelmez.

Madde 13 Anlaşmazlıkların Çözümü

İşbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanması sırasında oluşabilecek yorum farklılıklarını, Taraflar arasında görüşmeler ve müzakereler yoluyla dostane bir şekilde çözülür.

Madde 14 Ekleme ve Değişikliklerin Yapılması

Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla bu Anlaşmada ekleme veya değişiklikler yapılabilir. Bu tür ekleme ve değişiklikler bu Anlaşmanın ayrılmaz parçası olarak ayrı protokoller şeklinde resmileştirilir ve 15. maddenin hükümlerine uygun olarak yürürlüğe girer.

Madde 15

Yürürlüğe Girme, Yürürlük Süresi ve Yürürlükten Kaldırma

İşbu Anlaşma, süresiz olarak imzalanmakta ve Tarafların, anılan anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin Akit Tarafların birbirlerine diplomatik kanallar vasıtasıyla gönderdikleri son yazılı bildirinin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

Akit Taraflar istedikleri zaman diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı bildirimde bulunarak bu Anlaşmayı fesh edebilirler. İşbu Anlaşma, bu bildirimin alındığı tarihten 6 (altı) ay sonra yürürlükten kalkar.

İşbu Anlaşma, Ankara şehrinde 13 Kasım 2013 tarihinde Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesi olarak, iki asıl nüsha halinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti

Azerbaycan Cumhuriyeti

Hükümeti adına

Hükümeti adına

Binali YILDIRIM
Ulaştırma, Denizcilik ve
Haberleşme Bakanı

Ziya MAMMADOV
Ulaştırma Bakanı

**TÜRKİYƏ RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ VƏ AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ ARASINDA BEYNƏLXALQ KOMBİNƏ
EDİLMİŞ YÜKDAŞIMALARI HAQQINDA**

S A Z İ Ş

Bundan sonra “Razılığa gələn Tərəflər” adlandırılacaq Türkiyə Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti,

beynəlxalq yükdaşımalarının həyata keçirilməsinin asanlaşdırılmasını arzu edərək;

Razılığa gələn Tərəflər arasında ticarət münasibətlərinin inkişaf etdirilərək dəstəklənməsində beynəlxalq yükdaşımaları üzrə əməkdaşlığın mühüm şərt olmasını nəzərə alaraq;

avtomobil yükdaşımalarına iqtisadi, sosial və ekoloji cəhətdən əlverişli alternativlərin təşkil edilməsi məqsədi ilə, eləcə də ətraf mühitin qorunması baxımından dəmiryolu və su nəqliyyatı sisteminin inkişafının əhəmiyyətini dərk edərək;

beynəlxalq yükdaşımalarının həyata keçirilməsinin asanlaşdırılmasında kombinə edilmiş yükdaşımaları sisteminin yüksək potensiala malik olmasına əmin olaraq;

beynəlxalq yükdaşımalarını tənzimləyən beynəlxalq sazişlərə istinad edərək;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

**Maddə 1
Sazişin əhatə dairəsi**

(1) Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyata alınan daşıyıcılar tərəfindən yola düşmə və ya təyinat məntəqələri ərazilərində yerləşən Razılığa gələn digər Tərəf arasında və onların ərazilərində tranzitlə dəmiryol, su və avtomobil nəqliyyatından istifadə etməklə həyata keçiriləcək beynəlxalq kombinə edilmiş yükdaşımaları sahəsində tətbiq edilir.

(2) Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin iştirak etdikləri digər beynəlxalq sazişlərdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə toxunmur.

Maddə 2

Təriflər

Bu Sazişin məqsədləri üçün göstərilən terminlər aşağıdakı mənaları ifadə edir:

- a) **intermodal yükdaşımaları** - bir neçə nəqliyyat növündən istifadə edilməklə, yüklərin özləri əməliyyata cəlb edilmədən, eyni nəqliyyat vahidi və ya vasitəsilə ardıcıl olaraq daşınmasıdır;
- b) **kombinə edilmiş yükdaşımaları** - intermodal daşımaların əsas hissəsinin dəmiryol və ya su nəqliyyatı ilə həyata keçirildiyi, başlanğıc və son daşıma mərhələlərində avtomobil yolunun mümkün qədər qısa istifadə edildiyi daşıma sistemidir;
- c) **yol-nəqliyyat vasitəsi** - yüklərin avtomagistral yolu ilə daşınması üçün hazırlanmış və ya quraşdırılmış və Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyata alınmış hər hansı bir mühərrikli və ya mühərriksiz nəqliyyat vasitəsidir. Avtomobilin və ya dərticinin Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyata alınan qoşqu və ya yarımqoşqu ilə birləşdirilməsi, yəni “kombinə edilmiş yol nəqliyyat vasitəsi” də yol nəqliyyatı vasitəsi hesab olunur;
- d) **intermodal/kombinə edilmiş yükdaşımı vahidi** - intermodal daşımalar üçün uyğun olan istenilən növ konteyner (uzunluğu 20 futdan az olmamaqla), dəyişdirilən ban (swap body), yarımqoşqu və ya qoşqu, yük avtomobili və ya vaqondur;
- e) **kombinə edilmiş yük terminalı** - daşıma üsulunun dəyişdirilə bildiyi dəmiryol şəbəkəsi və ya daxili su yolu/dəniz limanı sahəsidir;
- f) **kombinə edilmiş yük terminalına/terminalından həyata keçiriləcək daşıma** – intermodal/kombinə edilmiş yükdaşımı vahidinin dövlət sərhəd-keçid məntəqəsindən və ya Razılığa gələn Tərəflərdən birinin ərazisindəki yükləmə məntəqəsindən hərəkət marşrutu üzrə ən yaxın dəmiryol terminalına və ya limana və dəmiryol terminalından və ya limandan hərəkət marşrutu üzrə ən yaxın dövlət sərhəd-keçid məntəqəsinə və ya yüklərin təyinat məntəqəsinə qədər avtomagistral yolu ilə daşınmasıdır;
- g) **müşayiətli kombinə edilmiş daşımalar** - sürücü tərəfindən müşayiət edilən yol nəqliyyat vasitələrinin digər daşıma vasitələri ilə daşınmasıdır;
- h) **müşayiətsiz kombinə edilmiş daşımalar** - sürücü tərəfindən müşayiət edilməyən avtomagistral vasitələrinin digər daşıma vasitələri ilə daşınmasıdır;

i) **icazə** - Razılığa gələn Tərəflərdən birinin avtonəqliyyat vasitəsinə digər Tərəfin dövlətinin ərazisinə daxil olmaq/ərazisindən çıxmaq və ya Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin ərazisindən tranzitlə keçmək hüququ verən sənəddir;

j) **xüsusi icazə** - iriqabaritli, ağırçəkili nəqliyyat vasitələri ilə daşımaları yerinə yetirməyə, həmçinin ərazisində daşimanın həyata keçirildiyi Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun olaraq, təhlükəli yükün daşınmasına hüquq verən sənəddir;

k) **güzəştli icazə** - kombinə edilmiş daşimalardan istifadə edilməsi nəticəsində yol yiğimini/rüsumunu/yol keçid ödənişi ödəmədən yüklerin daşınmasına imkan verən icazə sənədidir;

l) **Razılığa gələn Tərəfin ərazisi** - Türkiyə Respublikasının ərazisi və Azərbaycan Respublikasının ərazisidir;

m) **Qarışq Komissiya** - bu Sazişin 8-ci maddəsinə uyğun olaraq təsis edilmiş Beynəlxalq kombinə edilmiş daşimalar üzrə Qarışq Komissiyadır;

n) **daşıyıcı** - Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyata alınmış və qeydiyyata alındığı ölkədə qüvvədə olan milli qanunvericiliyə və qaydalara müvafiq olaraq kirayə götürməklə, haqqı ödənilərək və ya öz hesabına beynəlxalq sərnişin və yüklerin daşınmasını həyata keçirmək hüququna malik olan hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxsdir;

o) **nəqliyyat vasitələrinin maksimum kütləsi** - nəqliyyat vasitələrinin yükə və ya yüksək icazə verilən kütləsidir.

Maddə 3 **Səlahiyyətli orqanlar**

Bu Saziş üzrə Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları aşağıdakılardır:

Türkiyə tərəfindən - Türkiyə Respublikasının Nəqliyyat, Dənizçilik və Kommunikasiya Nazirliyi;

Azərbaycan tərəfindən - Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi.

Maddə 4 **Müşayiətli kombinə edilmiş yükdaşımaları**

(1) Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyata alınmış nəqliyyat vasitələri ilə dövlət sərhəd-keçid məntəqəsindən və ya Razılığa gələn Tərəfin birinin dövlətinin ərazisində yerləşən yükləmə məntəqəsindən başlayaraq hərəkət marşrutu üzrə digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində yerləşən kombinə edilmiş yük terminalına qədər yüklerin daşınması maneəsiz həyata keçirilir və Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin səlahiyyətli orqanlarının razılaşdırığı məsafədə nəqliyyat vasitələri yol rüsumlarından/yol yiğimlarından azad edilirlər.

(2) Bu maddənin 1-ci bəndində qeyd olunan məsafə həddi aşıldırda, daşıma Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarının verdiyi əlavə icazə əsasında həyata keçirilir. Burada (həmin icazədə) müvafiq olaraq yol rüsumlarının/yol yiğimlarının ödənilməsi və ya ödənilməməsi ilə bağlı qeydlərin yalnız kombinə edilmiş daşimalara aid olması və yalnız bu növ daşimalarda etibarlılığı göstərilir.

(3) Yüklərin bu maddənin 2-ci bəndində göstərilən müşayiətli kombinə edilmiş daşimalarına verilən “güzəştli icazə”lərin kvotası (növü və miqdarı) Razılığa gələn Tərəflər arasında qarşılıqlı prinsip əsasında Qarışq Komissiyanın toplantılarında müəyyən edilir.

(4) Yüklərin daşınmasına verilən “güzəştli icazə” hər il üçün Qarışq Komissiyanın toplantılarında müzakirə edilir və razılaşdırılır. Bu icazəyə ediləcək hər hansı dəyişikliklər Razılığa gələn Tərəflərin daşimalarla bağlı tələbatları nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

(5) Razılığa gələn Tərəflər beynəlxalq normalara uyğun olaraq, dəmiryol platforma vəqonlarına yüklənmiş avtonəqliyyat vasitələrinin daşınmasını həyata keçirəcək Ro-La dəmiryol qatarının sərhəd məntəqələrində 30 dəqiqədən artıq boş dayanmasına yol verilməməsinə cəhd göstərəcəklər.

Maddə 5 **Müşayiətsiz kombinə edilmiş yükdaşımaları**

(1) İntermodal daşimalar vahidinin Razılığa gələn Tərəflərdən birinin ərazisində yerləşən kombinə edilmiş yük terminalından/terminalına daşınması yalnız müvafiq Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində qeydiyyatda olan yol nəqliyyat vasitələri tərəfindən həyata keçirilir.

(2) İntermodal nəqliyyat vahidinin Razılığa gələn Tərəflərdən birinin ərazisində yerləşən intermodal terminaldan/terminala daşınmasının digər Razılığa

gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində qeydiyyatda olan yol-nəqliyyat vasitələri ilə yerinə yetirilməsi Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli orqanının verdiyi əlavə icazə əsasında həyata keçirilə bilər.

(3) Daşıyıcı, yüksəkondərən və ya kombinə edilmiş daşımalar üzrə şirkət müvəkkil olduğu təqdirdə, terminaldan/terminala müşayiətsiz daşımıları həyata keçirə bilər.

(4) Belə daşımalar üçün istifadə edilə biləcək kombinə edilmiş yük terminalları Qarışq Komissiyanın toplantılarında müəyyən edilir.

Maddə 6

Sərhəddən keçmə

(1) Beynəlxalq yüklərin kombinə edilmiş nəqliyyat vasitələri ilə daşınması zamanı dəmiryol daşınmasını yerinə yetirən qatara və ya gəmiyə yüklənmiş yol-nəqliyyat vasitəsində qüvvədə olan beynəlxalq təlimatlara müvafiq olaraq tələb edilən digər sənədlərlə birləşə kombinə edilmiş nəqliyyat vasitələri ilə daşınma hüququnu təsdiq edən icazə sənədi də olmalıdır.

Kombinə edilmiş yük daşınmasını həyata keçirmək hüququnu təsdiq edən sənədlər hər daşınma zamanı nəqliyyat vasitəsində saxlanılmalı və Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli orqanlarının tələbi ilə təqdim olunmalıdır.

Belə sənədin olmadığı təqdirdə, nəqliyyat vasitəsi icazəsiz hesab edilir və sərhəddən buraxılmır.

İcazə sənədində reqlamentdən kənar hər hansı bir dəyişiklik və ya düzəlişin edilməsi sənədin ləğv olunması ilə nəticələnir. Belə icazələr müvafiq sənədlər verilməklə geri alınmalıdır.

(2) Yüklərin müşayiətli kombinə edilmiş yol-nəqliyyat vasitələri ilə daşınması zamanı dövlət sərhədlərinin keçid məntəqələrində səlahiyyətli orqanlar, bu Sazişin 4-cü maddəsinin 1-ci bəndinin tələblərinə riayət edildiyi təqdirdə, daşıyıcıya və ya xidmət operatoruna Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisinə daxil olan zaman yüklərin kombinə edilmiş daşınmasını həyata keçirmək hüququnu təsdiq edən nəqliyyat sənədini təqdim edirlər. Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin dövlətinin ərazisindən çıxan zaman yüklərin kombinə edilmiş daşınmasının həyata keçirilməsini təsdiq edən Razılığa gələn Tərəflərin təqdim etdikləri müvafiq sənədlərin (CIM-SMGS daşımaya sənədi, qaimə və ya digər sənəd) istifadə olunacaq hər növ daşima üçün bir ədəd olması zəruridir.

(3) Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisinə daxil olduğu və ya ərazisindən çıxdığı zaman yüklerin kombinə edilmiş daşınmasını həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslər, həmçinin nəqliyyat vasitələri daşınan yüklərlə bərabər Razılığa gələn Tərəflərin milli qanunvericiliyinin müddəələrinə uyğun olaraq nəzarətdən keçirilməlidir.

(4) Daşıyıcı və ya xidmət operatoru, eləcə də onların işçiləri Razılığa gələn Tərəflərin qüvvədə olan qanunvericilik və təlimatlarına riayət etməlidirlər.

Maddə 7

Kombinə edilmiş nəqliyyatla yükdaşımalarının dəstəklənməsi və təsviq edilməsi

(1) Razılığa gələn Tərəflər, onların dəmiryol administrasiyaları, limanlarının rəhbərliyi, gəmiçilik şirkətləri, daşma firmaları və kombinə edilmiş daşuma xidməti göstərən operatorları həmin daşuma növünün üstünlüklerini nəzərə alaraq, kombinə edilmiş yükdaşımaların təsviq edilməsi barədə razılığa gəldilər. Bu məsələlər Qarışq Komissiyanın iclasında razılaşdırılır.

(2) Razılığa gələn Tərəflər, kombinə edilmiş daşımaları həyata keçirən dəmiryol, su, avtomobil nəqliyyatı daşımaları müəssisələrinin və kombinə edilmiş yükdaşımaları xidməti göstərən operatorların həvəsləndirilməsinə, rəqabət səviyyəsinin və fəaliyyətlərinin yaxşılaşdırılmasına, həmçinin müşayiətsiz kombinə edilmiş daşimalardan istifadə olunması zamanı güzəştli (təşviqedici) tariflərin tətbiqinə kömək göstərirlər.

(3) Razılığa gələn Tərəflər kombinə edilmiş nəqliyyatın infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə özlərinin dəmiryol şirkətlərinə və limanlarına dəstək və köməklik göstərirlər.

(4) Razılığa gələn Tərəflər kombinə edilmiş ikitərəfli yükdaşımalarının kombinə edilmiş yük terminalına/terminalından həyata keçirildiyi zaman şənbə, bazar və rəsmi bayram günlərində tətbiq olunan nəqliyyat məhdudiyyətlərinin aradan götürülməsi üçün lazımi tədbirlər görülərlər.

(5) Razılığa gələn Tərəflər kombinə edilmiş daşımaların başlanğıc və son mərhələlərində kütləsi maksimum 44 tona qədər olan yük avtomobillərinə zəruri şərait yaratmağa cəhd göstərirlər.

(6) Razılığa gələn Tərəflər kombinə edilmiş yük daşımaları ilə bağlı sənədlərdə yoxlamaların sürətləndirilməsi üçün milli qanunvericilikləri ilə müəyyən olunmuş tədbirləri həyata keçirirlər.

(7) Razılığa gələn Tərəflər qarşılıqlı əməkdaşlıq edir və kombinə edilmiş daşımaların təşviq edilməsi üçün əlverişli şəraitin yaradılmasında bir-birlərinə köməklik göstərirlər. Eyni zamanda, ümumi istifadədə olan marşrutların inkişafı üçün tədbirlər görürərlər.

Maddə 8

Əməkdaşlıq və Qarışiq Komissiya

(1) Razılığa gələn Tərəflər bu Sazişin həyata keçirilməsi məqsədi ilə səlahiyyətli orqanlar arasında istənilən faydalı məlumatın qarşılıqlı mübadiləsinə köməklik göstərirlər.

(2) Razılığa gələn Tərəflərin hər birinin bu Sazişin icrası və tətbiqi ilə bağlı müvəkkil edilmiş və səlahiyyətli nümayəndələrindən ibarət Qarışiq Komissiya yaradılacaqdır. Bu Komissiya kombinə edilmiş daşımalar sahəsinin nümayəndələrinin də olduğu hər iki Razılığa gələn Tərəfin hökumət nümayəndələrindən ibarət olacaqdır.

(3) Qarışiq Komissiyanın ilk iclası təsdiq sənədlərinin mübadiləsindən sonra 3 ay ərzində həyata keçiriləcəkdir. Daha sonra Qarışiq Komissiyanın iclasları Razılığa gələn Tərəflərdən birinin təklifi ilə və ya ildə bir dəfə Tərəflərdən birinin ərazisində keçiriləcəkdir. Ev sahibi Razılığa gələn Tərəf və ya tələb edən Tərəf iclasdan ən azı iki həftə əvvəl iclasın gündəliyi haqqında məlumat verəcəkdir.

(4) Qarışiq Komissiya bu Sazişin icrası və tətbiqi ilə yanaşı, kombinə edilmiş daşımalar sahəsində Razılığa gələn Tərəflər arasında bütün problemlərin müzakirə edilməsinə və həll edilməsinə cəhd göstərməyə məsuldur. Qarışiq Komissiya bu Sazişin hər hansı bir maddəsinə dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə təkliflər verə bilər.

Maddə 9

Pozuntular

(1) Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları daşıyıcı/daşima xidməti göstərən operator) və ya onların işçiləri tərəfindən Razılığa gələn Tərəflərin ərazisində qüvvədə olan qaydaların, eləcə də bu Sazişin müddəalarının pozulmasına yol verildiyinin qeydə alındığı təqdirdə, aşağıdakı tədbirləri görmək hüququna malikdirlər:

a) pozuntuya yol vermiş daşıyıcıya qüvvədə olan qaydalara riayət edilməsinin vacibliyi haqqında xəbərdarlıq etmək;

b) pozuntuya yol vermiş daşıyıcıya xüsusi və güzəştli icazələrin verilməsini dayandırmaq;

c) daşıyıcı və xidmət operatoru tərəfindən xüsusilə ağır pozuntuya yol verilərsə, daşımaya lisenziyasını müvəqqəti olaraq dayandırmaq və ya bu fəaliyyətin həyata keçirilməsinə müvafiq qaydada qadağa qoymaqla;

(2) Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları pozuntu ilə əlaqədar görülən tədbirlər haqqında məlumatların mübadiləsini aparırlar.

(3) Bu maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərinin tələbləri, dövlətinin ərazisində müvafiq pozuntu baş vermiş Razılığa gələn Tərəfin milli qanunvericiliyinin tətbiq edilməsini istisna etmir.

Maddə 10 Məlumatların qorunması

(1) Razılığa gələn Tərəflər rəsmi statistik məlumat və hesabatlar istisna olmaqla bu Sazişin tənzimlədiyi bütün göstəricilərin və məlumatların üçüncü ölkələrə icazəsiz yayılmaması üçün tədbir görəcəklərini bəyan edirlər.

(2) Zərurət yaranarsa cinayət işinin istintaqı ilə əlaqədar bu qəbildən olan dəlil və məlumatlar dövlət hakimiyyət orqanlarına, prokurorluğa və məhkəməyə təqdim oluna bilər. Bu göstəricilərin və məlumatların paylanması Razılığa gələn Tərəflərin müvafiq səlahiyyətli orqanlarının yazılı icazəsi alındıqdan sonra həyata keçirilə bilər.

Maddə 11 Fövqəladə hallar

Razılığa gələn Tərəflər fövqəladə hallar zamanı və ya kombinə edilmiş yükdaşımalarında 12 saatdan artıq fasılə yarandıqda, hər hansı təxirəsalınmaz birgə tədbirlər görmək üçün qərar qəbul edirlər.

Maddə 12 Milli qanunvericiliyə uyğunluq

Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində daşımaları həyata keçirən daşıyıcılar və daşımaya vasitələrinin heyətləri bu dövlətin milli qanunvericiliyinə riayət etməlidirlər.

Bu Sazişin müddəələri Razılığa gələn Tərəflərin milli təhlükəsizliyinə xələl gətirə biləcək tranzit daşımalarına məhdudiyyət qoyulması üzrə tədbirlərin tətbiq edilməsinə mane olmur.

Maddə 13 Mübahisələrin həlli

Bu Sazişin təfsiri və ya tətbiqi zamanı yarana biləcək fikir ayrılıqları Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə dostcasına həll ediləcəkdir.

Maddə 14 Əlavə və dəyişikliklərin edilməsi

Razılığa gələn Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı əsasında bu Sazişə əlavə və dəyişikliklər edilə bilər. Belə əlavə və dəyişikliklər bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsi olan ayrıca protokollar formasında rəsmiləşdirilir və 15-ci maddənin tələblərinə uyğun olaraq qüvvəyə minir.

Maddə 15 Sazişin qüvvəyə minməsi, müddəti və qüvvədən düşməsi

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlıdır və onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Razılığa gələn Tərəflərin diplomatik kanallar vasitəsilə göndərdikləri sonuncu yazılı bildirişin alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

Razılığa gələn Tərəflər istənilən zaman diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı bildiriş verməklə, bu Sazişi ləğv edə bilərlər. Bu Saziş belə bildirişin alındığı tarixdən 6 (altı) ay sonra qüvvədən düşmüş hesab edilir.

Bu Saziş Ankara şəhərində, 13 noyabr 2013-cü il tarixində hər biri türk və Azərbaycan dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir.

**Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından**

**Binəli YILDIRIM
Nəqliyyat, Dənizçilik və
Kommunikasiya Naziri**

**Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından**

**Ziya MƏMMƏDOV
Nəqliyyat Naziri**